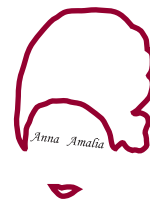

Anna Amalia

- idéer fra borgerne
til kommunerne

Idéer til kommunerne fra borgerne i den midtjyske region

1. Sundhed

Sundhed på uddannelsesinstitutionerne

Tilbud om sundhedsprofil, rygestopkurser, vejledning til træningsprogram samt kostvejledning på uddannelsesinstitutionerne.

Madordninger på skolerne

Faget hjemmekundskab bør have en højere prioritet og kan medvirke til at bringe sundhed og ernæring i fokus, ligesom madordninger på skolerne sikrer børn en god og ernæringsrigtig kost.

Restaurant i folkeskolen

Børnene skal have god mad i folkeskolen, hvor der skal indrettes deres eget spisested og værested med tid nok til samvær og til at spise maden. Med omsorg skal vi lære vores små børn dannelse, takt og tone – og her er god mad og tid til den en vigtig ingrediens.

Kostvejledning for gravide

Kursusforløb i forbindelse med graviditet, hvor de vordende mødre blandt andet får vejledning om kost. Herefter opfølgning i børnehave og via hjemmekundskab i folkeskolen.

Sundhedscentre

Fremtiden må være sundhedscentre, hvor praktiserende læger, jordemødre, sundhedsplejersker m.fl. er samlet under samme tag. Nye sundhedscentre med fokus på tværfaglighed og i nogle tilfælde fælles skolebænk er forudsætning for sammenhængende forløb for børn og deres familier mellem hospital, almen praksis og de kommunale sundhedsordninger for børn og unge.

Rekreative omgivelser

Vores omgivelser bør understøtte livskvaliteten, eksempelvis med sansehaver i enhver bymidte. Vi skal se på, hvilke omgivelser, der giver sociale kontakter og relationer, og det rekreative skal stimuleres. Det har vi mere eller mindre glemt i dag med vores funktionelle livsstil, men vi må ikke overse, at vores omgivelser er en vigtig del af det gode liv i Region Midtjylland.

1.1 Rehabilitering

Mennesker, der bliver udsat for en stærk personlig ulykke eller omvæltning i deres liv, får ofte behov for hjælp og for at blive rehabiliteret, så de igen kan se en sammenhæng i og mening med deres liv. I dette borgerperspektiv kommer rehabiliteringsopgaven i høj grad til at handle om samspil. Først og fremmest mellem de professionelle og den enkelte borger, men også i forhold til borgerens hele livssituation: Familie, fysiske rammer, administrative systemer samt sociale og kulturelle kontekster.

Rehabiliteringsindsatsen bør ske med udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse. Borgerens egne ønsker til og visioner om sit fremtidige liv bør inddrages i indsatsen, så vidt det overhovedet er muligt. Den fortsatte udfordring for det nuværende og det fremtidige rehabiliteringsarbejde er at få mere viden om og blive endnu bedre til at integrere borgerens selvbestemmelse og de mange samspil i det praktiske rehabiliteringsarbejde.

I forbindelse med kompetence i relation til rehabilitering er det vigtigt at tænke i tværfaglige kompetencer. Rehabilitering er i høj grad et spørgsmål om samarbejde og om teamwork. Derfor er det afgørende, at professionelle inden for faget har tværfaglige kompe-

tencer.

Det bør være borgerens autonomi og perspektiv, som den givne rehabilitering tager afsæt i. Dermed er det afgørende, at professionelle inden for rehabiliteringsarbejdet udvikler evner for empati og menneskekundskab.

Det vil være optimalt at lade den enkelte borger og den enkelte borgers livsforståelse spille en endnu større rolle i udformningen af f.eks. egen rehabiliteringsplan. Men i hverdagens rehabiliteringsarbejde kniber det undertiden med at finde "rum" til det. Det skyldes formentlig strukturer, både mentalt hos det enkelte menneske og i samfundet, der betyder, at vi ikke altid får det gjort. Det kunne være formålstjenstligt at vende tankegangen til "nedefra og op-styring" i stedet.

Indtænk patientens bagland i behandlingsforløbet

Patientens pårørende og øvrige bagland spiller en væsentlig rolle i patientens tilbagevenden til det gode liv.

Det gode behandlingsforløb inkluderer et efterværn

For de patienter, der har størst risiko for at vende tilbage til behandlingssystemet bør der være en form for efterværn, der tager hånd om patienten, når den egentlige behandling er slut. Behandlingen kan være spildt, hvis der ikke følges op.

Én indgang til behandlingssystemet

Patienten bør tildeles en tovholder, der er patientens indgang til det offentlige under hele behandlingsforløbet. Det vil give patienten en indre og ydre ro, hvilket er vigtigt i den periode af patientens liv.

Design af det gode behandlingsforløb

Der bør igangsættes et projekt, der undersøger, hvordan man designer det gode sammenhængende behandlingsforløb, der strækker sig fra sygdommen opdages til behandlingen er færdig – og eventuelt endnu senere. Et behandlingsforløb, der tager hensyn til det enkelte individ og ikke er en standardpakke. Nøgleord er sammenhæng og individuelle løsninger.

Psykologiske forandringsmodeller i behandlingsindsatsen

Der bør igangsættes et projekt, der kigger nærmere på de eksisterende psykologiske modeller, der forsøger at forklare, hvordan forandringer lykkes.

Differentiering og centralisering

Den øgede centralisering inden for indkøb af hjælpemidler bør ikke gå ud over brugernes ønsker til differentiering. Ønsker brugeren en Ferrari-rød kørestol, skal det ikke begrænses af, at indkøbscentralen kun har gule til deres rådighed. For at øge livskvaliteten hos brugere af hjælpemidler skal brugerne have øget indflydelse på indkøbet af egne hjælpemidler.

Regionalt videncenter for sundhed

For i højere grad at kunne udnytte den eksisterende sundhedsviden kommercielt bør regionens kommuner oprette et videncenter for sundhed. Videncentret skal være videnindsamlende, netværksskabende og rådgivende i forhold til virksomheder og iværksættere, der ønsker at lave forretning på området.

2. Uddannelse

2.1 Folkeskolen

Branding

Der er brug for at gøre mere for at løfte folkeskolens ry og udvikle læreruddannelsen, så den f.eks. tiltrækker flere mænd. Læreruddannelsen skal ikke være ens alle steder.

Kreativitet

Kreativitet – gerne formidlet af kunstnere – bør have mere plads i folkeskolen.

Medborgerskab som fag

Kommunerne skal sammen med relevante parter udvikle et demokrati-spil til folkeskolens elever. Her kan man spille, designe og udvikle den demokratiske platform i et lokalsamfund.

Kontakt mellem skoler

Større kontakt mellem folkeskole og uddannelsesinstitutioner for at lette den svære overgang.

Opfølgning og rådgivning af unge

Mange unge får ikke en uddannelse – specielt i yderområderne, hvor der ikke er tradition for uddannelse. I mange yderområder har det aldrig været et problem at få et arbejde uden uddannelse, hvilket har betydet, at mange har fravalgt studietid og studiegæld! Vi skal have fat i folkeskole og forældre for at ændre disse traditioner og sørge for, at der bliver fulgt op på unge mennesker, der går i gang med en uddannelse for at mindske frafaldet. Forsøg på Holstebro Tekniske Skole viser, at frafaldet kan halveres ved tæt opfølgning og rådgivning.

3. Natur og miljø

Naturen er en væsentlig ingrediens i det gode liv i Region Midtjylland. Tilgangen er, at vi skal bruge, nyde og ikke mindst passe på naturen.

3.1 Læring

Uddannelse for naturformidlere

Der er brug for en tosporet uddannelse f. eks. som miljøhjælper og miljøassistent, der skal fungere som formidlere, guider og hjælpere i naturen. Det kan også være en opsøgende ordning, der f. eks. opsøger gæster på stranden og fortæller om miljøspørgsmål.

Opsøgende naturvejledere

Amternes naturvejledere var et aktiv, og kommunerne bør etablere en lignende ordning. Opsøgende naturvejledere er med til at give respekt for naturen som den fælles offentlige ejendom.

3.2 Oplevelser

Miljøforum

Der er brug for et miljøforum f. eks. på nettet, hvor man kan samle de gode ideer. Tænk tanken kan eksempelvis give gode ideer til, hvordan man kan arbejde med miljø blandt børn i skolerne eller som inspiration til at bruge naturen – både hjemme og udenlands.

Idéer til oplevelser:

sommercamps i naturen,

syng i naturen, naturkoncerter,
oplevel mørke og stilhed: Mørke festival
Klosterheden som naturpark
naturudveksling i regionen mellem øst og vest

3.3 Erhverv

Natur med plads til erhvervslivet

Der skal være plads til erhverv på landet, men det er vigtigt, at der finder en god regulering sted, så landet både kan blive et godt sted at leve og bo. Erhvervene må ikke alene sætte dagsordenen for brugen af naturen. Også placering af vindmøller må holdes op mod naturkvaliteter.

3.4 Naturgenopretning

Fremme afgræsning af engområder ved fjorde, søer og langs åløb.
Å-delta ved Vemb, reduktion af næringsstoffer til Nissum.

3.5 Naturskønne områder

Der skal være plads til lokale med behov for helårsbeboelse, hvilket er med til at sikre lokalsamfundets fortsatte eksistens og attraktion. Der bør være boliger ethvert sted, der kun kan købes af fastboende. Problemerne er størst i meget naturskønne og turistede områder. Kontrollen bør komme udefra, da det er vanskeligt at regulere hinanden i et lille samfund.

Grønne planer for sommerhuse

I nye udstykninger bør man bygge grønt af hensyn til signal- og miljøeffekten på omgivelserne.

Natur som attraktion

Det kan øge ressourcerne til et område, at det bliver naturskønt. Danmarks Naturfredningsforening som vogter for bevaring og skabelse af nye naturområder. Et eksempel kunne være som foreslået af DN: Vand i Kolindsund. Samarbejde med DN er vigtigt, hvis regionen skal bevares som naturskønt område.

Skønheden virker tillokkende

Virksomheder har brug for arbejdskraft. Det er liebhaveri at bo i kønne områder, men en stor fejl at faldbyde områdets bakketoppe til højestbydende, så glansen går af naturskønheden.

Natur lige uden for døren

Der er behov for, at goder som natur, sundhed og ro findes lige uden for døren. En skov tæt på byen tilfører livskvalitet. Det er også vigtigt at konstruere natur i og ved byerne – som f.eks. badesøen ved Herning. Bynaturen skal beskyttes i lokalplanerne blandt andet mod økonomiske interesser – f.eks. udstykning af grunde ved naturskønne områder og søer.

Natur for naturens skyld

Regionen har en fantastisk natur, og det er vigtigt, at sammenhængende naturområder beskyttes mod bebyggelse og erhvervsinteresser – det gælder landbrug, men også udnyttelse af have, fjorde og søer i erhvervsmæssigt øjemed. Naturen skal i sammenhængende områder have lov til at udfolde sig på sine egne betingelser, og vi skal bevare yderpunkterne i regionen.

3.6 Naturgenopretning

Nationalparker som løftestang

Nationalparkerne i Region Midtjylland er en udviklingsmulighed – først og fremmest Mols Bjerge og Skjern Ådal. Nationalparker giver mulighed for fordybelse og stilhed, som ikke findes i bynaturen. Nationalparkerne skal bruges som løftestang i forhold til at formidle naturen til borgere og turister i Region Midtjylland.

Balance mellem benyttelse og udnyttelse

Økologi er et vigtigt tema – og det er en vigtig opgave at finde den rigtige balance mellem benyttelse og udnyttelse af naturen. Miljøvenlige jordbrug kunne også tænkes i relation til naturparkerne.

Borgere for et renere miljø

Der skal arbejdes videre på at formindske forureningen fra landbruget, men der skal også skabes en fællesnævner for håndtering af affald. Borgerne skal inddrages gennem kampanjer – som f.eks. »Stop skovsvinene«.

3.7 Børn og unge

Ud med børn og unge

Børn og unge skal ud i naturen og lære af den – og lære at færdes i den. Naturen er et afstressningsmiddel både for børn og voksne. Vi skal også have utraditionelle naturtilbud. Hvad med en tømmerflåde i stedet for en kano?

Ejerskab til naturen

De unge mangler fælles ejerskab til naturen. For at undgå naturfremmedgørelsen kan mange små ting på det individuelle plan medvirke til at gøre en forskel, eksempelvis køkkenhaver.

Natur i børnehaver og skoler

Der er brug for at gøre børn og unge bevidste om naturen f. eks. ved at holde workshops og på anden måde få naturen ind i uddannelserne. Agenda 21 bør tilbage på skolerne, hvor der bør være mere fokus på miljøformidling i uddannelserne. Det bør begynde allerede i børnehaven med temaer om skov, have, vand osv. Samtidig er det også vigtigt at tænke i samspil mellem børn og forældre samt forældreinvolvering.

Miljøbedstemor

Det er vigtigt at appellere til de grupper, der er tilgængelige i forhold til opmærksomhed på naturen. Det er ikke let at nå børn i 8. klasse, mens nybagte bedsteforældre, forældre og små børn er nemmere at nå. Det skal være nemt og tydeligt, hvordan man kan gøre en forskel i forhold til naturen.

Torve og grønne byrum

Unge mennesker ønsker flere mødesteder i byerne. Eksempelvis kan tomme torve og pladser i byerne etableres som et åbent forum med bl.a. skatingbane – gerne med et plug-in med strøm til musik eller PC'en.

Ud af byen med p-pladserne

Nedlæg p-pladserne i de større byer og skab flere grønne byrum. Placér i stedet p-pladserne uden for byerne.

3.8 Yderområderne

Der er faktisk dejligt på landet

Vi har mulighed for at gøre landsbyerne og de mindre bebyggede områder attraktive – og

vi kan f.eks. bruge puljemidler til det. Vi skal kæmpe imod afvikling og forfald i yderområderne. Der skal fortsat leve mennesker i yderområderne, og vi skal både forholde os til forfald og uhensigtsmæssige opkøb.

3.9 Bæredygtighed Over hele linjen

Kommunerne kan være forbillede med en gennemgribende bæredygtig adfærd lige fra indkøb til projektering af megaprojekter, som anlæggelsen af Skejby Sygehus. Offentlige myndigheder skal have klare og højt profilerede mål for bæredygtighed – herunder grøn indkøbspolitik samt politik for affaldshåndtering og miljøfremmede stoffer mm. Den offentlige sektors rolle som storindkøber bør udnyttes til at skabe efterspørgsel efter bæredygtige løsninger.

Oplevelsescentre

Et vist antal oplevelsescentre i regionen, der hver især formidler aspekter af bæredygtighed over for borgere, skoler og turister. Centrene skal bindes sammen i netværk, så der sikres erfaringsudveksling og fælles kompetenceudvikling.

Adgang til rent vand

Det er vigtigt med styring og regulering af vandforsyningen. Hele kloden skal ses i sammenhæng, når det gælder vandforsyning. Små gode vaner kan gøre en meget stor forskel.

Miljømål

Det er vigtigt at sætte sig personlige miljømål og flytte egne grænser gennem gode miljøvaner, ligesom det offentlige bør sætte mål gennem miljøregnskaber.

Bilfrie søndage

De bilfrie søndage skal genindføres. Vi skal ud af vores komfortzone og samtidig bruge kroppen mere. Vi skal bevæge os ud af de trådte stier og ind i naturen. Mere bevægelse giver en sundhedsgevinst, men sidegevinsten er naturopmærksomhed.

Visioner for miljøet

Kommunerne bør formulere mål på miljøområdet, som kan "sive ned" og farve andre beslutninger, der bliver taget.

3.10 Stilhedens ressourcer

Vi bør blive bedre til at værdsætte de såkaldte tomme steder på landkortet og bruge dem som en ressource, hvor vi kan hente ny inspiration og kræfter til vores travle hverdag. I England har man tradition for at tomme og øde steder har høj status og værdi; man drager i langt højere grad ud til stilheden og nyder freden og roen med en god bog eller sin madkurv. I Danmark er mange af os flove over vores øde områder og taler kun om, hvordan vi kan få gjort dem lige så travle og overbefolkede som storbyerne. En lille detalje, som sætter forskellene på spidsen, er vores sprog: Når man på dansk taler om landet, siger vi, "at vi skal UD på landet", mens man i England siger "IN the country".

4. Et godt ældre liv

Region Midtjylland bør være en attraktiv region også for ældre borgere. Vejen kan blandt andet banes ved at fokusere på ældrestyrken i stedet for ældrebyrden. Der kan eksempelvis oprettes

En kommunal ressourcebank, hvor stærke ældre tilbyder hjælp på alle fronter lige

fra underholdning og samtaler til praktiske gøremål og transport.
Seniorandelsboliger, hvor ældre med overskud hjælper de svagere.
Temaplejhjem (f. eks. musik, idræt, teater) med pårørende-ressourcebank.

Ældre- og hjemmepleje

Mere tid i hjemmeplejen til de ældre samt fast stab af hjemmehjælpere til samme borger.

Flere økonomiske midler til ældreplejen.

Bedre normering og uddannelse samt højere løn til personalet. I dag er der tale om et lavstatusområde, der kun tiltrækker få unge.

Aktiviteter og nærvær

Aktivitetstilbud for alle ældre borgere.

Aftenskole med en rimelig brugerbetaling.

Gode transportforbindelser.

Tryghed og omsorg for hinanden.

Lokale institutioner bør bevares.

Foreningsliv og fællesskaber bør støttes.

5. Nærdemokrati

Face to face

Ved kommunalreformen er der i den daglige drift lagt megen vægt på IT. Nu er det tid til at vende opmærksomheden mod den konkrete og åbne dialog mellem borgere og politikere. Borgeren vil se kommunerne face to face og ikke kun via Internettet.

Børne- og ungdomsråd i kommunerne

Inddrag børn og unge i arbejdet med udvikling og vækst. Giv dem indsigt i og indflydelse på nye tiltag.

Samtalezoner

Steder i byerne, som borgerne ikke kan passere uden at ville snakke med andre.

6. Kunst og kultur

Kunst på gaden

Kultur og kunst skal være mere synlig i det offentlige rum. Det skal være mere unikt at færdes i byerne, og der skal være mere kunst i bybilledet. Kommunerne må være deres ansvar bevidst som ansvarlige for kulturen. To kommuner i regionen kunne f.eks. være venskabskulturbyer, så fælles stærke kultursider kunne udbygges. »Bykrigen« skal afsluttes.

Vi skal kæle for de gamle steder

Vi skal have historien med os, så derfor skal vi passe på de historiske steder, så de bliver attraktive at besøge og bo ved.

Fastholdelse og tiltrækning af kunstnere

Offentlig jord kan stilles til rådighed for kunstnere, så de kan bygge værksteder.

Kunstnerrefugium i regionen.

Musikkonsulenter tilknyttet folkeskoler og/eller kommuner.

Musikpavilloner i byernes parker.

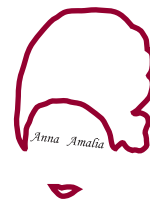
Amfiscener, der kan benyttes af alle.

Anna Amalia

- idéer fra borgerne
til Staten

Idéer til Staten fra borgerne i den midtjyske Region

1. Undervisning

1.1 Universiteter

Senior-universitet

Når vi lever længere, skal vi også lære længere. 60+ vil i fremtiden blive en stor ressource for kulturlivet både som kulturskabere og -nydere. Vi kan lave et kultur-universitet med rum for mere fordybelse.

Universiteterne skal åbne dørene endnu mere

Universiteterne skal ud og fortælle om, hvordan et universitet fungerer – også ud over det rent faglige. Det sociale aspekt skal med. Man kunne også overveje at sætte specielle busser ind, så studerende og andre fra yderområderne let kan komme til universitetet eller andre læreanstalter.

Internationalisering som pakkelsning

En pakkelsning kan måske få flere til at rejse til udlandet for at studere. Hvis det praktiske med hensyn til eksempelvis stipendier, bolig og skat er løst, bliver det nemmere for den studerende.

Universitet i Vestjylland

Et universitet i Vestjylland betyder, at området kan uddanne sine egne unge samt tiltrække unge udefra. Derudover genererer et universitet udvikling og tiltrækker højtuddannede.

Forældre under uddannelse

Uddannelsesinstitutionerne bør gears til at rumme, at de studerende får børn undervejs – de økonomiske, politiske og læsetekniske barrierer skal nedbrydes.

1.2 Gymnasier

Flere og bedre kontakter til erhvervslivet

Allerede i gymnasietiden skal der skabes kontakt mellem erhvervslivet og de unge, hvilket dels vil kvalificere deres valg af uddannelse og dels fremhæve fordelene ved at vende tilbage til deres hjemby efter endt uddannelse.

Forskellige intelligenser

Der er forskellige typer for intelligens, og de bør integreres bedre i uddannelsessystemet. Det handler f. eks. om i højere grad at introducere til vinkler og metoder end til fagpakker. Det handler endvidere om, at uddannelserne bør være mere udviklingsopdelte end klasseopdelte – med niveaumål fra start til slut. En mulighed er, at skolerne specialiserer sig yderligere i forskellige læringsstile, så der er en valgmulighed. Der er brug for at kigge kritisk på indholdet i uddannelserne og vurdere, hvad der reelt er brug for – og samtidig sikre, at andre læringsformer også vinder indpas på de videregående uddannelser.

Kønsopdelt uddannelsessystem

Den markante overvægt af piger på gymnasiet og universiteterne afspejler, at uddannelsessystemet er indrettet på pigernes præmisser, når det gælder læring. Det er et problem for hele arbejdsmarkedet, hvis begge køn ikke er repræsenteret mere ligeligt.

Svage unge

25 % af de unge falder fra gymnasium, HF og handelsskoler. Der bør arbejdes målrettet med de unges studieafklaring, så de gennem formaliserede indgange bestående af bestemte fag på f. eks. VUC sikres optagelse på en uddannelse, eksempelvis sygeplejestu-

diet. Banen skal gøres kortere, så det bliver mere overkommeligt at komme i gang med en uddannelse suppleret med tæt opfølgning og støtte til de unge.

1.3 Folkeskolen

Folkeskolen skal brandes

Der er brug for at gøre mere for at løfte folkeskolens ry og udvikle læreruddannelsen, så den f.eks. tiltrækker flere mænd. Læreruddannelsen skal ikke være ens alle steder.

Drengenes vinderen skal plejes bedre

Frafaldet fra uddannelse er stort hos drengene, og vi skal lige fra folkeskolen blive bedre til at forstå drengenes særlige behov. De skal måske belønnes og værdsættes på en anden måde. Højere grad af kønsopdelt uddannelse er en mulighed.

Brug forskningen

Der er for meget forskning, der ikke bruges. Det gælder eksempelvis viden om kønnenes forskellige udvikling og læringsmønstre. Forskningsresultaterne skal benyttes bedre i praktisk uddannelse.

Find Holger

Skolen i dag er baseret på, at alle spørgsmål har et rigtigt svar, som eleverne skal finde. Der er ikke plads til, at eleverne kan finde egne svar i dialog med sig selv. Der er behov for en lempelse af metoden uden at kaste alt over bord. Faste rammer kan være befriende, men der er behov for mere kombination og variation i undervisningsprincipperne.

Kreativitet

Kreativitet – gerne formidlet af kunstnere – bør have mere plads i folkeskolen.

Medborgerskab som fag

Udvikling af et demokrati-spil til folkeskolens elever. Her kan man spille, designe og udvikle den demokratiske platform i et lokalsamfund.

Kontakt mellem skoler

Større kontakt mellem folkeskole og uddannelsesinstitutioner for at lette den svære overgang.

Opfølgning og rådgivning af unge

Mange unge får ikke en uddannelse – specielt i yderområderne, hvor der ikke er tradition for uddannelse. I mange yderområder har det aldrig været et problem at få et arbejde uden uddannelse, hvilket har betydet, at mange har fravalgt studietid og studiegæld! Vi skal have fat i folkeskole og forældre for at ændre disse traditioner og sørge for, at der bliver fulgt op på unge mennesker, der går i gang med en uddannelse for at mindske frafaldet. Forsøg på Holstebro Tekniske Skole viser, at frafaldet kan halveres ved tæt opfølgning og rådgivning.

Dannelsesrejse

Skab mere dannelse end uddannelse ved at sende alle unge på efterskole i 10. klasse samt tilbyde et år gratis ophold på højskole. Det vil medvirke til at ruste de unge til samfundets stigende krav.

1.4 Efteruddannelse

Fleksibel efteruddannelse

Der mangler tilbud om efteruddannelse til virksomhedernes medarbejdere – og for få virksomheder arbejder med kompetenceudvikling. Der skal endvidere være mulighed for

anerkendelse af realkompetencer, og anvendelse af e-learning skal udbredes.

Fjernundervisning og e-learning

Der er brug for at udvikle mulighederne for fjernundervisning og e-learning mere. Det er ikke mindst vigtigt pga. de geografiske afstande og i forhold til mulighederne for efteruddannelse. Uddannelse skal kunne ske i en virtuel verden.

1.5 Studievejledning

Bedre studievejledning

Vejledningssystemet er også et vigtigt omdrejningspunkt. Studievejledningen skal i det hele taget forbedres også for forældrene - ud fra devisen om, at hvis forældrene bliver godt klædt på, så kan de bedre vejlede i studievalget. Et særligt område er sandsynligvis indvandreforældre, som kan have svært ved at vejlede deres børn.

Vejledere skal forstå de unge

Særligt på de kortere uddannelser kan det store frafald reduceres f.eks. ved at lade de studerende prøve mere praktisk arbejde. Men der skal også lægges stor vægt på at sikre mere sammenhæng mellem den teoretiske og praktiske del, samt at sikre vejledere, der har de rigtige kompetencer og forstår ungdomskulturen.

1.6 Uddannelse og erhverv

Uddannelse i virksomhederne

Fastholdelse af de unge på uddannelserne bør ske i samspil mellem virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne. En del af uddannelserne bør lægges over i virksomhederne, og de studerende bør have merit for perioden i virksomhederne.

Events der rykker

Uddannelsesinstitutionerne og erhvervsfremme aktørerne bør iværksætte events, der kan sætte gang i mødet mellem virksomhederne og de studerende. Eksempelvis:

Sponsorarrangementer

Netværksaftener

Messer

1.7 Undervisere

Undviserne betyder alt

Undviserne er afgørende for elevernes læring. Den gode undviser er personligt interesseret i både fag og elever. Den gode lærer brænder igennem og er "den signifikante anden" i undervisningssystemet, der betyder en forskel. Der skal være rummelighed til at se på individet, da en standardiseret undvisning virker ekskluderende. Der er brug for mere personlig opfølgning i uddannelsessystemet, så alle kan komme igennem.

Opkvalificering af undvisere

Der er behov for opkvalificering af undvisere i det danske uddannelsessystem. Det bør være et krav, at den pædagogiske uddannelse og erfaring suppleres med erhvervs erfaring gennem perioder med ansættelser uden for undervisningsverdenen. Det kan være en måde at opnå kvalificeret og opdateret undvisning samt spændende studiemiljøer, der konstant udvikler sig.

1.8 Forskning

Forsknings- og uddannelsesmuligheder i Vestjylland

Der er behov for flere forsknings- og uddannelsesmuligheder i Vestjylland. Unge akademikere er bange for at sakke bagud kompetencemæssigt, hvis de flytter til den del af regionen.

1.9 Rollemodeller og mentorer

Mentorbank skal hjælpe de unge med valg af uddannelse

De unge mennesker står over for en uoverskuelig jungle af valgmuligheder, når de skal vælge deres uddannelse. Det kan afhjælpes via en mentorbank på Internettet, hvor de unge kan få kontakt med et menneske med den uddannelse, de selv påtænker at gå i gang med. Formålet er, at de unge får afklaret, om de er i færd med at vælge den rigtige uddannelse, inden de går i gang med studiet. Mentorerne skal fungere som sparringspartnere, inden de unge træffer deres valg. Via mentorbanken kan de unge få alle aspekterne i et fag og dermed være en hjælp til at få placeret dem i de rigtige fag.

Rollemodeller og mentorer

Vi skal blive bedre til at bruge rollemodeller på alle niveauer i uddannelsessystemet – for at motivere de unge og for at kvalificere deres valg af uddannelse. Forældrene skal gøres mere bevidste om, at de er rollemodeller. Mentorer i uddannelsessystemerne kunne hjælpe med at få fat i de studerende og hjælpe dem i gang – især socialt. Rollemodeller og mentorer skal bruges mere aktivt til at forhindre frafald blandt nydanskere.

1.10 Fleksibelt uddannelsessystem

Fælles skolesystem

Manglende sociale og personlige kompetencer betyder, at mange unge ikke er i stand til at fuldføre en uddannelse. Et fælles skolesystem – handelsskole, teknisk skole og gymnasium i ét – kan sikre opbakning og opfølgning af de unge, der er i fare for at droppe ud af skolesystemet. Systemet betyder én indgang for eleven, og at eleven forholdsvis nemt kan skifte retning undervejs i stedet for at forlade skolesystemet.

Fleksible uddannelsesinstitutioner

Uddannelsesinstitutionerne bør være fleksible, så man kan påbegynde en uddannelse et sted for at gøre den færdig et andet – dog uden at uddannelsesinstitutionerne mister deres særpræg.

Nedbryd uddannelsesmurene

Vi skal sætte mere fokus på realkompetencer. Der skal være alternative steder i uddannelsessystemet. Nogle eksperimenter, hvor vi nedbryder uddannelsesmurene, så der bliver mere sammenhæng til omverdenen. Men det er samtidigt også vigtigt at fastholde merit- og akkrediteringsmulighederne.

Bologna-modellen giver fleksible uddannelser

Bologna-modellen giver mulighed for at afbryde en uddannelse efter bachelor og tage erhvervsarbejde - for derefter at stå på uddannelsessystemet igen. Uddannelserne bør tilpasses de unges hurtige måde at leve på, og de skal have mulighed for livslang læring og kvalificering. Uddannelse er en »vare«, hvor der skal være fleksible muligheder og forløb.

Individualitet

Det bør i højere grad være muligt at planlægge individuelle forløb i vores uddannelsessystem ved at lægge mindre vægt på klasseundervisningen og i stedet i højere grad tilrettelægge uddannelserne efter den enkelte.

Studiehus

Uddannelsesinstitutionerne skal sammen investere i et fælles studiehus, hvor undervisningen kan henlægges til én uge årligt, hvorved undervisningen bliver mere intens og anderledes spændende.

1.11 Tænk nyt

Specialistuddannelserne ud af byerne

Flyt specialistuddannelserne ud af byerne til fordel for yderområderne. Hvis man vil have en specialuddannelse, er man ofte også mere villig til at flytte sig geografisk, hvilket en uddannelse som Odin Teatret i Holstebro er et eksempel på. Endvidere vil den enkelte uddannelse opnå større fokus, når den ikke skal "kæmpe" mellem mange uddannelser som i de større byer.

Efterskole for opera

Design

I dag hentes dygtige designere oftest fra udlandet. Der skal designere ind i alle brancher og design i alle uddannelser.

Pas på akademiseringen

Professionsuddannelserne skal give handlingskompetence. Eksempelvis bør pædagoguddannelsen ikke blive for universitetspræget.

Trendy faguddannelser

Tv's handyman-programmer har gjort de faglige uddannelser trendy – hurra for det! Men generelt er mange uddannelser på vej væk fra det håndværksmæssige, hvilket er problematisk. Der er langt fra virkeligheden på arkitektskolen og ud til mureren på byggepladsen. Der er brug for mere vekselvirkning mellem teori og praksis i uddannelserne.

2. Sundhed

Afgift på fødevarer

Afgiften på sunde og økologiske fødevarer skal ned, og afgiften på de usunde skal op.

3. Natur, miljø og landbrug

Allemandsret i Danmark

Allemandsret til at benytte naturen efter samme mønster som i Sverige. Hovedprincippet bør være, at alle kan bruge naturen. Margueritruuten og shelters er andre gode eksempler på, hvordan naturen kan bruges på en positiv måde. Større tilgængelighed i naturen til at cykle, gå, ride, benytte udsigtspunkter og fugletårne.

Konkurrencekraft og lovgivning i landbruget

Der bruges for meget kunstgødning i landbruget på grund af hård konkurrence landmændene imellem. Derfor er det nødvendigt med lovgivning for at sikre en øvre grænse. Der bør være flere fælles retningslinjer for at skåne miljøet.

Brun pels og brune øjne sælger

Bæversucces'en i Klosterheden viser, at brun pels og brune øjne tiltrækker folk. Kunne der være flere af sådanne projekter – f.eks. en bisonpark.

Væk med EUs støtteordninger

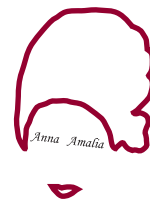
EU's støtteordninger forvrider landbrugsstrukturen og skaber udnyttelse i stedet for bæredygtig drift. Endvidere forvrider landbrugsstøtten i EU konkurrencen på en uetisk måde i forhold til 3. verdens lande. Endelig ønsker mange landmænd at afskaffe støtten, der opleves som bureaukratisk.

Anna Amalia

- idéer fra borgerne
til Vækstforum

Idéer til Vækstforum fra borgerne i den midtjyske Region

1. Erhverv

1.1 Beskæftigelse

Det gode arbejdsliv er et tema, der vægtes højt. Det er ude på arbejdspladserne, vi tilbringer meget af vores tid, og vi vil gerne udfordres i samarbejde med gode kolleger. Nøgleordene er fælles værdier og respekt for hinandens forskellighed, samarbejde, synlig og tydelig ledelse, fleksibilitet i arbejdsformer, opgaveløsning og tilrettelæggelse, et åbent sind, glæde og latter.

Set fra erhvervslivets side er et andet nøgleord flaskehalse, som mange virksomheder og offentlige institutioner slås med til trods for at vi i stadig højere grad henter udenlandsk arbejdskraft. Mange borgere er på offentlige ydelser, ligesom mange unge med massive sociale problemer har svært ved at begå sig på arbejdsmarkedet. Det er nødvendigt at give de unge omsorg og samtidig stille krav, der sikrer deres bidrag på arbejdsmarkedet.

En anden stor arbejdskraftressource ligger i minimering af det langvarige sygefravær i forbindelse med "øndt i livet". Her bør såvel virksomheder som sundhedssystemet og kommuner på banen for at dæmme op for spildet af ressourcer.

Forenklet og kreativ sagsbehandling

Kommunernes sagsbehandlere bruger uhensigtsmæssigt meget tid på administrativt arbejde i stedet for at bruge tiden på de mennesker, der skal hjælpes. Gør reglerne mere enkle og giv plads til kreativitet. F. eks. kan samtalerne mellem sagsbehandlere og borgere foregå i borgerens eget hjem, hvilket kan være grobund for en bedre dialog frem for "skrankepaveri" og kontrol for kontrollens skyld.

Team/mentor

Teams eller mentorer bør bakke personer, der ellers har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, op. Der bør være økonomiske eller menneskelige ressourcer til at hjælpe mennesker, der ikke trives.

Tidlig indsats

Der skal gøres en tidlig indsats overfor svage samfundsgrupper. Indsatsen bør føre til erkendelse af egen situation, og hvordan man kommer videre.

Trendy at tage et socialt ansvar

Region Midtjylland skal via kampagner samt eventuelt økonomisk incitament være med til at gøre det trendy blandt virksomheder at tage et socialt ansvar. Regionen kan hjælpe med at give gode betingelser for virksomheder, der tager et socialt ansvar og sørge for at fremhæve dem, så det påvirker virksomhedens image positivt.

Det offentlige skal stå stand by

Det skal være muligt at få hurtig hjælp fra det offentlige, hvis der opstår problemer, når virksomheder tager "tunge" ledige ind. Det kan virke som en motiverende faktor for virksomhederne.

Sygefravær og fastholdelse af medarbejdere

Der bør afsættes midler til at hjælpe virksomhederne med at arbejde med sygefravær og fastholdelse af medarbejderne. Mange medarbejdere sygemeldes i dag på grund af psykiske problemer grundet samfundets stigende krav. Ofte er virksomhederne ikke gearret til at hjælpe disse medarbejdere tilbage på sporet, hvilket ofte resulterer i langtids-sygemelding og efterfølgende udstødning af arbejdsmarkedet. Vi kan og skal sætte ind

med en tidlig indsats og bakke virksomhederne og medarbejderne op ved at opkvalificere virksomhederne.

Dialog mellem virksomheder og læger

Virksomheder, medarbejdere og læger skal i centrum. Sammen kan de tre parter så vidt muligt finde alternative og holdbare løsninger i stedet for sygemelding af medarbejderne.

Sundhedsteam

På de kommunale sundhedscentre skal der være et team, som læger kan henvise medarbejdere til i stedet for at udskrive en sygemelding. Teamet skal være sammensat af en bred vifte af sundhedsfagfolk, der hurtigt kan vurdere, hvilken hjælp der er behov for samt hurtigt stille den til rådighed.

Puljemidler

Mindre bureaukrati, da en del midler af samme grund ikke bliver søgt. Midler, der i dag går til virksomhedskonsulenter, kan i stedet bruges til at få andre aktører (virksomheder, kommunale projekter etc.) på banen med det formål at tænke nyt og originalt.

Videndeling

Viden skal deles mellem rum, der traditionelt er lukkede, for eksempel mellem trafikplanlæggere og kunstnere.

IT-specialscole i Gellerup

Uddannelse i samarbejde med Alexandra Institut A/S samt kultur- og erhvervslivet med det formål at ruste børn og unge – med fokus på unge indvandrere – til lærdom og kompetencer med fremtidsperspektiv.

Samarbejde mellem erhvervs- og kulturliv

Fælles institution for erhvervsfolk, der søger kunstnere og omvendt.

Vidensøkonomien

Vi skal bygge vidensøkonomien ovenpå vigtige primære erhverv, eksempelvis lave nicheprodukter i fiskerierhvervet.

Støtte til den gode leder

Ledelse spiller en central rolle i forhold til at skabe rammerne for det gode arbejdsliv. De gode ledere skal støttes i at skabe de bedste ramme-betingelser.

Markedsføring af virksomheders styrker

Vi skal markedsføre styrkepositionerne bedre for at tiltrække arbejdskraft. Virksomhederne i Vest er gode til at producere og effektivisere produktionsgange. Det skal synliggøres – og det skal være noget, vi er stolte af. Kraftcentre udspringer af en styrkeposition inden for et særligt område, og disse styrkepositioner skal spottes og dyrkes. Der skal også værnes om respekten for offentligt ansatte. Region Midtjylland er den største arbejdsgiver i Midtjylland. Derfor bør Region Midtjylland som arbejdsgiver være frontløber i forhold til at skabe rammer for et godt arbejdsliv.

Vend "bøtten"

De nuværende konjunkturer betyder, at det er let at finde beskæftigelse. Det fører til, at uddannelse og kompetenceudvikling nedprioriteres. Virksomhederne skal uddanne nedefra, så det er muligt at lave opgaverul som i sundheds-sektoren, hvor SOSU-assistenten skal varetage dele af sygeplejerskens job, der til gengæld skal varetage dele af lægens

job. Vi skal udbygge tiltag som voksenlærling, meritlærer osv. Mangel på folkeskolelærere betød, at merit-læreruddannelsen blev opfundet. Tilsvarende tiltag skal i højere grad tænkes ind i resten af arbejdsmarkedet.

Byt job

Der er gode erfaringer fra Horsens med afklaring af realkompetencer. Det betyder, at man ser på folks faktiske kompetencer, og det kan skabe »opgaverul«. En måde at trække folk ud i periferien kunne også være at oprette en mulighed for at lave et »job-swap«.

Livserfaring er også en kompetence

Vi skal redefinere begrebet »kompetencer«. Det gælder både i forhold til flygtninge og indvandrere og også i forhold til »restgruppen«, der i dag ikke er i arbejde.

Uddannelse ikke nødvendigvis ”på skolebænken”

Skal vi have øget kompetenceniveauet i samfundet, skal uddannelse ikke blot foregå »på skolebænken«. En stor del af de unge, der i dag ikke får en uddannelse, kunne måske samles op, hvis uddannelsen ikke kun er »på skolebænken«. Det boglige fylder i dag for meget inden for visse fag – det må kunne nedtones til fordel for virksomhedspraktik.

Nyt syn på udenlandsk arbejdskraft

Vi skal ændre vores syn på udenlandsk arbejdskraft og understøtte dansk arbejdskrafts mulighed for at arbejde i udlandet. De kommunale borgerservicer kunne tilbyde service på tysk og andre sprog, der tilpasser sig virksomhedernes behov for udenlandsk arbejdskraft.

Job i Gellerup

Gellerup har et stort kreativt potentiale, og området skal udvikle nye jobs i samarbejde med kreative mennesker, eksempelvis et Minityrkiet med tyrkisk bad, tehuse, basarer og madhuse.

Mangfoldighed og ligestilling

Region Midtjylland bør gå foran og stå som rollemodel for andre virksomheder, når det gælder mangfoldighed og ligestilling. Her skal ansatte såvel som ledere afspejle forskelligheden i samfundet.

1.2 Erhvervsudvikling

Højtuddannede til regionen

Flere højtuddannede til regionen ved hjælp af ph.d-projekter i den vestlige del af regionen. Mindre virksomheder kan gå sammen om én ph.d.-studerende.

Praktik og kollegier

Flere studerende til den vestlige del af regionen ved hjælp af praktikophold og kollegier for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Korridor

Talentkorridor mellem studerende på videregående uddannelser og erhvervslivet.

Mentorbank

Mentorbank i form af kompetent vejledning af unge i forhold til uddannelse og karriere.

Udvikling af filmerhvervet

Filmmagere bør co-producere med lokale, hvilket blandt andet medfører kompetenceudvikling.

Netværk af biografer uden om Nordisk Film.
Skabelse af dokumentarfilm, der baserer sig på ny viden i samarbejde med forskningsinstitutionerne.

Kunstnere og innovation

Innovation i virksomhederne kan styrkes via kunstnerne – hvilket også vil medvirke til at skabe et bedre økonomisk fundament for kunstnerne selv.

Orlov til at dyrke idéer

Region Midtjylland bør lave en ordning, så regionens borgere kan få fri til at dyrke en idé. Mange virksomheder vil gerne stille "sandkasser" eller innovationsrum til rådighed for idérige mennesker. Orlovsordningen vil sikre, at mange af de spændende idéer kan komme ud, blive afprøvet og måske endog brugt.

Rådgivning til små og mellemstore virksomheder

Mange virksomheder vokser aldrig ud over 50 medarbejdere. Det kræver en anden administration og ofte en professionalisering af ledelsen, hvis virksomhederne skal vokse. Undersøgelser viser, at netop en professionel bestyrelse er dét, der bidrager mest til mindre virksomheders udvikling. Der burde med andre ord være en instans, der rådgiver virksomhederne i deres udvikling ved at finde medlemmer til en professionel bestyrelse, generel rådgivning eller til at søge midler til udviklingsprojekter. Tidligere havde Viborg Amt en erhvervsudviklingsafdeling med dén funktion – en funktion, der nu er overdraget til kommunerne, men hvem har kompetencerne og midlerne til rådighed?

1.3 Bro mellem erhvervslivet og studerende

Brobygning mellem erhvervsliv og studerende betragtes som et vigtigt element i forbindelse med regionens fremtidige beskæftigelse og erhvervsudvikling.

En styrket og mere markant forbindelse mellem erhvervsliv og studerende opfattes som en win-win situation, hvor erhvervslivet får et friskt pust og nye idéer, mens de studerende får en faglig udfordring.

For at tiltrække flere studerende er det afgørende, at de studerende får forståelse for, at der ligger en lang række spændende opgaver ude hos regionens virksomheder – også i Vestjylland! – med gode karrieremuligheder.

Regionen må ikke brække over

De unge søger mod byerne for at tage en uddannelse og vender sjældent tilbage. Uddannelsesmuligheder skal sikres også vestpå og i udkantsområderne, for hvis de forsvinder, forsvinder de unge også. Det er også vigtigt med praktikmuligheder på virksomheder i Vestjylland eller yderområderne.

Sammenhæng

Beskæftigelsen skal ses i en bredere sammenhæng med uddannelsesmuligheder og erhvervsudvikling.

Krøllede hjerner

Der er en tendens til øget koncentration af uddannelsesinstitutionerne for at sikre faglig bæredygtighed, men øget koncentration må ikke medføre øget standardisering. Der er brug for »flerhed i fagligheden« og de »krøllede hjerner«.

Kontakt i studieforløbet

Kontakt mellem erhvervsliv og studerende allerede tidligt i studieforløbet.

Formidlingscentre

Formidlingscentre på uddannelsesstederne og i erhvervsråd eller de nye innovationshuse i Herning og Århus, der sikrer kontakt mellem erhvervslivet og de studerende.

Praktik og studie

Virksomhedspraktik skal integreres i studieforløbet, hvis det skal lykkes at få de studerende ud i virksomhederne. Regionen bør påvirke studiernes rammebetingelser og sikre nærkontakt mellem erhvervsliv og studerende.

Studiejob-database

Fælles studiejob-database i Region Midtjylland.

Oversigt over projektopgaver

Katalog over virksomhedernes praktikpladser med overblik over projektopgaver.

1.4 Fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft

Regionens fremtidige vækst ligger blandt andet i evnen til at fastholde og tiltrække arbejdskraft, hvilket kan ske ved hjælp af:

Bunden af jobpyramiden

Det er nu med de gode konjunkturer, at vi har mulighed for at trække folk ind på arbejdsmarkedet – blandt andet fordi der opstår helt nye former for job. Ved at give plads i bunden af »jobpyramiden«, kan man få personer ind, der i dag er udenfor arbejdsmarkedet. Vi skal bruge mere jobrotation og på den måde også fremme det øvrige personales muligheder for at komme »op gennem systemet«. Der er i øjeblikket specielt muligheder i det offentlige.

Fra deltid til fuldtid

Vi skal blive bedre til at udnytte arbejdskraftressourcerne – f.eks. er det problematisk, at mange ofte kun ansætter personer på deltid og derved ikke udnytter den fulde arbejdsstyrke.

Kreative laboratorier

Virksomhederne kan løse problemstillinger ved at lade forskellige faggrupper mødes og finde nye måder at arbejde på.

Flere lokale projekter

Regionen bør give plads til lokale forslag og idémagere og opmuntre lokale projekter.

Tænk i helheder

Gode idéer bliver bremset, fordi regionen forvalter forskellige kasser.

Offentligt ansatte skal nurses

Eksempelvis kan der ansættes flere personaleledere, der tager sig af de ansattes ve og vel.

Centre for små erhvervsdrivende

Regionen kan i samarbejde med erhvervsforeninger åbne mindre kontorer, der giver nye erhvervsdrivende mulighed for at etablere sig billigt med et fagligt og socialt netværk fra begyndelsen.

Forskning og fyrtårne

Forskningen skal knyttes til produktionsvirksomhederne på en måde, så også virksomhe-

er i udkantsområderne kan tiltrække arbejdskraft. Produktionsvirksomhederne er tit ikke placeret i samme område som vidensvirksomhederne. Der skal derfor skabes metoder til at sikre en bedre vidensdeling - der skal også være »fyrtårne« med viden uden for Århus. F.eks. er der behov for at oprette forsknings- og videnscentre inden for fiskerierhvervet.

Netværk mellem ildsjæle

Vi skal finde ildsjælene i land og by og skabe netværk, der videndeler om, hvordan arbejdskraften tiltrækkes.

Kultur- og væksthuse

Tilhørsforholdet til lokalområdet vil blive styrket.

Flere faciliteter i forstæderne

Tilhørsforholdet til lokalområdet vil blive styrket.

Tilpasset fryns frem for ensretning

Arbejdsgiverne bør belønne medarbejdere efter den enkeltes behov. Eksempelvis vil mange travle medarbejdere sætte pris på rengøringshjælp i hjemmet, mens andre ønsker aftensmad fra kantinen, der kan bringes med hjem til familien. Andre igen ønsker måske hjælp til praktiske gøremål i arbejdstiden eller mulighed for terapi, wellness og healthcare på arbejdspladsen.

1.5 Fastholdelse og tiltrækning af sygeplejersker

Værdier

Det er nødvendigt at give sygeplejersker værdier, der rækker ud over lønnen så som gode kolleger, sammenhold, sociale arrangementer og efteruddannelse.

Tidssvarende uddannelse

Uddannelsen til sygeplejerske er ikke tidssvarende, da patienternes behov og lærebørgernes indhold ofte ikke stemmer overens. Der er behov for indspark i forhold til uddannelsens indhold.

1.6 Ældrestyrken på arbejdsmarkedet

I stedet for at forlade arbejdsmarkedet helt omkring de 60 år, kan der ske en gradvis nedtrapning i form af delvist arbejde, hvor man bliver brugt til det, man er rigtig god til. Måske kan man bruge sine særlige kompetencer på flere arbejdspladser, hvilket kræver fleksibilitet fra både arbejdsgiver og medarbejder.

Seniorer skal blive på arbejdsmarkedet

Vi skal fastholde mange flere på arbejdsmarkedet gennem en seniorpolitik, der ikke kun er fine ord – men aktiv og reel. Vi taler langsigtet, men handler kortsigtet, og det bør ændres. F. eks bør det undersøges, hvad der skal til, for at seniorer på nedsat tid ikke kun får isolerede og nedprioriterede opgaver.

Det gode arbejdsliv

Vi skal have balance i vores liv. Vi skal undersøge, hvordan vi kan gøre det, vi drømmer om samtidig med, at vi er i beskæftigelse. Private og offentlige virksomheder skal skabe en virksomhedsånd. Det vil påvirke sygefravær, fastholdelse af seniorer og kvalificering af unge.

1.7 Iværksætteri

Det skal gøres attraktivt at etablere sig i regionen:

Effektiv service

Hurtig og effektiv service i den offentlige sektor uden lange ventetider og flaskehalse i systemet.

Idé-sparring

Iværksætter-gryder forstået som forum for idé-sparring og erfaringsudveksling, hvor iværksættere kan mødes.

Mentor-bank

Mentor-bank, hvor iværksættere kan få hjælp til at komme godt i gang og forblive godt kørende.

Det offentlige skaber rammer for vækst

Det er en offentlig opgave at facilitere muligheder for, at vækstlaget kan gro. Netværkene vil opstå, hvis fællesskaberne får fysiske rammer. Det offentlige bør skabe rum, legepladser, laboratorier og eksperimentarier – også på tværs af kultur, erhverv og uddannelsesinstitutioner.

Business Angels

Kreative Business Angels, der bistår iværksættere med fundraising.

Tilpasset kriterier for succes

Succeskriterierne bør tilpasses iværksætternes egne kriterier for succes. Det er ikke nødvendigvis alle, der vil eller skal skabe gazellevirksomheder.

1.8 Midt goes global!

Region Midtjylland skal være bedst til engelsk. Borgere i Region Midtjylland bør beherske engelsk af hensyn til

Udenlandske turister i Midtjylland

Med bedre engelskkundskaber kan vi få endnu mere gavn af områdets turister – både som mennesker og som forbrugere.

Velkomstpakke

Nye borgere med udenlandsk baggrund. Regionen bør tilbyde en engelsksproget velkomstpakke, der fortæller, hvad regionen kan tilbyde.

1.9 Frivilligt arbejde

Et slag for frivilligt arbejde

Regionen bør tage fat i kommuner og virksomheder og slå et slag for frivilligt arbejde. Alle bør yde fem timers frivilligt arbejde i løbet af et år.

Midler

Midler til at drive det frivillige arbejde i forbindelse med blandt andet koordinering og kurser.

Udveksle erfaring

Venskabsforening for frivillige med det formål at udveksle erfaringer på tværs af regionen.

Koordinator

Lønnet koordinator på kommunalt eller regionalt niveau med en samlende funktion, der fremmer samarbejde og netværk mellem de frivillige organisationer.

Supervision

Supervision af frivillige med det formål at bearbejde belastende oplevelser.

Markedsføring

Markedsføring af frivilligt arbejde.

Årlig konference

Årlig frivillighedskonference på regionalt niveau.

2. Energi og miljø

Region Midtjylland skal være centrum for vedvarende energi med fokus på brugerdreven innovation til fordel for borgere og virksomheder i regionen. Der skal opstilles langsigtede mål og sættes milepæle, og indsatsen skal gøres synlig på nationalt, europæisk og globalt plan. Det ideelle mål er 100 % vedvarende energiforsyning.

Uddannelse i vedvarende energi

Region Midtjylland skal aktivt støtte innovation vedrørende vedvarende energi og sætse stærkt på uddannelse og forskning. Der kunne f.eks. skabes et uddannelsescentrum f.eks. i Herning, der oparbejder viden, erfaring og særlig ekspertise om vedvarende energi, og der kunne oprettes et videnscenter for vedvarende energi som f.eks. videreformidler forskning i landbrugets bidrag til vedvarende energi.

Vestjylland som rent energiområde

Vi kunne udnævne en del af regionen, f.eks. den vestlige, til rent vedvarende energiområde – området har vinden, husdyrgødning m.m. »Vestjylland rent energiområde« som parallel til »Samsø, vedvarende energi«. Ringkøbing kunne brandes som 100 % vedvarende energiområde, og den nye bydel på havnen i Århus laves til vedvarende energi eller nul-energiområde. Der kunne f.eks. opstilles »fyrtårnsmøller« i havneindsejlingen.

Affald er en ressource

Det affald, som i dag er et problem, kan udnyttes som energiresource.

Infrastruktur for vedvarende energi

Der skal skabes en god infrastruktur for vedvarende energi, f.eks. ved at etablere teststeder og -faciliteter for møller, og der skal oprettes vedvarende energi-områder eller bæltter. Prisforskelle på energi mellem geografiske områder bør udjævnes, da det er urimeligt, at de, der bidrager mest til produktion af vedvarende energi, har den dyreste energi. Det kan ske f.eks. gennem regeringsindgreb og afgiftsregulering. Vi må have en visionær tilgang med fokus på prioriterede områder og se på, at kompensation for diverse omkostninger og gener også er nødvendig.

Det offentlige skal gå forrest

Der skal skabes et marked for vedvarende energi ved, at offentlige institutioner anvender vedvarende energi. Det vil støtte og stimulere vedvarende energiproduktion og erhvervsudvikling. Den kollektive trafik skal køre på vedvarende energi. Region og kommuner kan f.eks. opstille energiregnskaber og på det grundlag fastsætte mål.

Den folkelige opbakning må genskabes

Folkelig accept kan skabes gennem deltagelse. Energiselskaberne kunne som andelselskaber med folkelig opbakning være meget mere aktive i udbygning af vindenergi. Brugerdreven innovation er vigtig.

Billigere energi til naboerne

Der er sammenhæng mellem mølle og tegnebog for naboer. Nogle af de mest vellykkede projekter med opstilling af vindmøller har afsat beløb til naboerne – f.eks. 2 %. Mølle- og biogas-naboer kunne tilbydes energi til en billigere pris. Jord til møller skal eksproprieres mod erstatning, og opførelse af vindmøller skal sendes i licitation for at sikre den billigste vedvarende energi.

Til havs med møllerne

Der skal satses på havbaserede vindmøller, langt fra boliger – men visse affolkede områder med store landbrugskoncentrationer kunne også øremærkes til vindenergi/biogasproduktion – de kunne blive en slags »industriområder« uden bosætning. Alle dele af regionen bør bidrage til vedvarende energiproduktion og tage deres andel af generne.

Sats på nye teknologier

Forskningsmæssigt skal der satses på konvertering af vedvarende energi til brint og udvikling af andre lagringsteknologier. Opbevaringsproblemet skal løses for f.eks. at udnytte overskudsstrøm fra vindmøller.

Billig el på vejene

Billig overskuds-el kan bruges til elektrificering af jernbanerne, og overløbs-el kan anvendes til natlig godstrafik. Eldrevne tog kunne bruges til godstransport for at nedbringe lastbiltransport. Der kan satses på el-biler, som er mere effektive end brintbiler.

Vækstsamfundet

Der bør investeres mere i at finde gode alternative energikilder. Samfundet er indrettet, så det skaber afhængighed af vækst og merforbrug, hvilket medvirker til at presse energiforbruget op. Olie og gasproduktionen er i øjeblikket ved at toppe, og det vil gradvist blive dyrere at forbruge i løbet af de næste år. Solfangere og andre alternative energiformer er vigtige, men det er svært at erstatte olien.

Bæredygtig form

For at skabe bæredygtighed er det nødvendigt at genopfinde de produkter, vi omgiver os med, i en form, der er bæredygtig gennem en hel livscyklus. Eksempelvis leverer vindmøller god energi, men efterlader giftige stoffer i naturen, når de skrotes. Vi bør genopfinde produkter, der er bæredygtige – også i forbindelse med afvikling.

3. Fødevarer

Region Midtjylland skal være kendt som regionen, hvor der er gode råvarer på bordet. Sundhed og velvære gennem sunde madvarer er et centralt emne i vores velfærdssamfund. Vores fødevarer skal være med både sjæl og smag.

Branding af lokalproducerede fødevarer

Fremme miljø-økonomisk fødevarerproduktion. Dansk fremstillede fødevarer skal være noget særligt.

Ensartede skilte med logo, der signalerer fødevareroplevelser.

Slå et slag for årstidens naturlige grøntsager.

Gamle opskrifter kommer tilbage

Vi har mange gode historier at fortælle i regionen – og en af dem er om vores fødevarer. Vi kunne f.eks. lave et gastronomisk laboratorium.

Regionale fødevarer: Fjordlam, studebøffer, oste etc.

Holdningsbearbejdning

Mere slow food, mindre fast food.

Livsstil har betydning for valg af fødevarer.
Familiens måltider bør have højere status.
Bygge videre på vestjyske smagsoplevelser, der allerede er etableret i regi af Smagen af Danmark.
Bevidste forbrugervalg kan hjælpe større fødevarereproducenter til at fokusere på kvalitetsprodukter.

Regionen går forrest

Etablering af Region Midtjyllands Madhus.
Region Midtjylland som gensplejningsfri zone.
Anvend lokalt producerede fødevarer på regionens institutioner.
Kom nu i gang. Der er udarbejdet analyser nok vedrørende de regionale landdistriktstrategier. Sæt gang i konkrete projekter.

Koncepter og projekter

En ugentlig spis lokalt mad-dag som lokale producenter står bag.
Velkomstpakke i sommerhuse fyldt med lokale fødevarer sammen med brochure om lokalt producerede fødevarer.

Vidensspredning

By møder land-arrangementer, der giver unge mennesker og børnefamilier mulighed for at opleve fødevarereproduktion.

Brande fordele ved gode lokale fødevarer, eksempelvis sund livsstil samt miljøvenlig produktionsmetode, mindre transport og forurening.

Flere mindre landbrug

Det bør være fordelagtigt at etablere mindre landbrug i regionen, hvilket vil gavne både udvalget og kvaliteten af råvarerne.

Slow-food

Slow-food organisation, der bistår med udvikling af produktion og markedsføring af specielle rå- og fødevarer.

Udviklingsprojekt

Regionalt udviklingsprojekt for regionale fødevarer, der som følgevirkning øger tilstrømningen af turister.

Logistik

Logistik løses i samarbejde med de store aktører (synergi mellem stor og lille).

Samarbejde

Samarbejde/netværk mellem småproducenter (kød, fisk, honning o.s.v.), så de ikke enkeltvis skal løse distributions- og markedsføringsopgaven.

Portal

Fælles portal, hvor producenter, salgssteder, restauranter m.v. er repræsenteret. Andelstanken kan være udgangspunkt for samarbejdet.

Regionale retter

Udvikling af regionale/lokale råvarer og retter. Eventuelt et innovationsprojekt som LAG-projekt.

Råvarer i butikkerne

Butik-i-butik-løsninger, hvor eksempelvis Bilka udbyder regionale råvarer. Det forudsætter samarbejde mellem blandt andet små producenter.

Andre salgssteder

Alternative salgssteder for forskellige produkter med oplysninger om tid og sted på Internettet.

Markedsføring

Markedsføring over for turister i samarbejde med blandt andet restauranter.

Institutioner

Offentlige institutioner med bespisning bør sætte fokus på regionale råvarer og retter.

Salg til turister

Udsalgssteder, hvor turisterne kommer – danske såvel som udenlandske.

Madskoler

Madskoler for børn, hvor regionale retter er i centrum.

Økologi og dyrevelfærd

Fokus på økologi og dyrevelfærd.

Gratis mad til børnene

Gratis mad i børnehaver og skoler, hvor regionale retter er i centrum.

Dyrk lokale fødevarer

Stop opkøbet til gyllespredning og brug jorden til at producere frugt og grønt af høj kvalitet og kendt oprindelse. I dag er der ingen afsætningsmuligheder for husmanden med den lille produktion af den gode råvare. Giv dem en chance.

En generation i afstand

Afstanden fra forbrugerne til de gode madvarer og madvaner er skabt på en generation, og det er muligt at ændre ved en aktiv indsats. Markedet for øl er et godt eksempel på, at det er muligt at ændre vaner, da det på kort tid er blevet in at købe specialøl. Det samme kan ske for andre fødevarer.

Sejret ad helvede til

Andelsbevægelsen har sejret ad helvede til, fordi de gode standardprodukter har betydet, at der ikke er brug for det ekstra eller unikke produkt. Nu er udfordringen at få andelsbevægelsen til at hjælpe med at distribuere specialprodukterne ud.

Børn skal bane vej

Man kan ikke elske noget, man ikke kender. Derfor skal børnene bane vejen ved at lære de gode madvarer og madvaner at kende.

Dyrene ud på markerne

Vi kan skabe større kendskab til de forskellige dyrearter i landbruget ved at lukke dem ud på markerne. Det vil være første skridt på vejen for større interesse for gode produkter.

2 % forsøg

Der kan laves en forsøgsordning, hvor 2 % af varerne i regionens lokale supermarkeder

skal være produceret inden for en radius af 30 km.

Hurra for Claus Meyer

Claus Meyer og fjernsynskøkkenet har haft stor betydning for kendskab til råvarer og god smag. Desværre er det ofte kendte råvarer, der benyttes – så der er også brug for et program, der hedder "Kend din fødevareproducent".

Reklamer med smag

Et øget kendskab hos forbrugerne til regionens fødevarer fordrer synlighed. Her kan reklamer og TV-spots bane vejen.

Den gode historie i maden

Producenterne kan fortælle de gode historier om den gode mad. Gode fødevarer er tæt forbundet med oplevelsesøkonomi og indeholder masser af gode historier.

Store støtter små

Store producenter som f. eks Arla og Hjemis kunne hjælpe små producenter med distribution gennem et fælles logistiksystem. Det kunne kombineres med fjernlagre styret via Internettet.

Økologisk landmandsuddannelse

Indfør en økologisk landmandsuddannelse for at sikre mere økologi i vores fødevarer.